

Spor mezi Českem a Ruskem - o to, jestli by 21. srpen měl být významný den - pokračuje. Novelu zákona o zařazení 21. srpna mezi české památné dny podepsal minulý týden prezident Miloš Zeman. Ruské ministerstvo zahraničí v reakci uvedlo, že připomínání 21. srpna jako významného dne kazí česko-ruské vztahy a ohrožuje vzájemnou spolupráci. Výrok Moskvy kritizovali vládní i opoziční politici. Například ministr zahraničí Tomáš Petříček z ČSSD odmítl, že by vzájemné vztahy kazila Česká republika. Události roku 1968 označil za národní tragédii, kterou se ruské ministerstvo snaží bagatelizovat.

0:20 / problémy s ruskem - petricek

ZAČÍNÁ: Je potřeba

KONČÍ: ... ruskou federací.

Petříček taky předpokládá, že se na začátku příštího roku setká s ruským velvyslancem.

Ruské vyjádření kritizoval i prezident Miloš Zeman, říká mluvčí Hradu Jiří Ovčáček.

00:11 / ovčacek do bal

podle premiéra Andreje Babiše z hnutí ANO je nepřijatelné, aby Rusko České republice jakkoli mluvilo do toho, kdy mají být jaké významné dny. Rok 1968 je podle něj potřeba připomínat jednak kvůli civilním obětem invaze a jednak proto, že kvůli okupaci lidé v Československu žili 21 let v totalitním režimu.

+++++

Obce, ve kterých lidé nechtějí dlouhodobě kandidovat do zastupitelstva, by měly zaniknout. Plánuje to ministerstvo vnitra. Návrh koncepce veřejné správy po roce 2021 počítá s tím, že by se v takovém případě sloučily se sousední obce. Proti je Sdružení místních samospráv. Stát by měl podle něj hledat jiné řešení - třeba snížit počet zastupitelů tam, kde se nedaří naplnit kandidátky. Obavy ze slučování obcí má například nezávislý starosta středočeské obce Roblín Martin Moucha.

00:19 / stat chce rusit obce - Moucha

ZAČÍNÁ: Jestliže se...

KONČÍ: ... na okraji.

Svaz měst a obcí s novinkou souhlasil. Rozhodnutí státu sloučit obec by lidé mohli zvrátit v referendu.

Komunální volby nebyly loni kvůli nedostatku kandidátů v 17 obcích.

Zájem lidí kandidovat v komunálních volbách se dlouhodobě snižuje. V roce 2018 se o místa obecních zastupitelů hlásilo 216 tisíc zájemců. Čtyři roky před tím jich bylo o 17 tisíc víc.

+++++++

V českém vzdělávání jsou velké regionální rozdíly. Upozorňuje na to Česká školní inspekce. Školy se často liší v kvalitě nebo výsledcích výuky. Rozdíly podle šéfa inspekce Tomáše Zatloukala souvisí s velkou decentralizací českého školství, ve kterém působí kolem 3000 zřizovatelů s různými postoji a požadavky ke školám.

00:19 / csi-rozdily ve vzdelavani-plaga

Podle ministra školství Roberta Plagy z hnutí ANO by měla rozdíly zmírnit reforma financování regionálního školství. Ta začne platit od ledna.

00:14 / csi-rozdily ve vzdelavani-plaga2

ZAČÍNÁ: Skutečně...

KONČÍ: ... tyto regiony.

Snížení rozdílů ve vzdělávání se věnuje i nová koncepce vzdělávání pro další roky s názvem Strategie 2030+, který ministerstvo nyní připravuje.

+++++

Dvacet šet českých senátorů vyzvalo k přesunu ambasády v Izraeli z Tel Avivu do Jeruzaléma. oznámil to senátor Zdeněk Papoušek z KDU-ČSL. Přesun velvyslanectví dlouhodobě podporuje taky prezident Miloš Zeman. Slíbil to loni v listopadu při projevu v izraelském parlamentu. Podle svých slov se vši silou zasadí o jeho prosazení.

00:25 / zeman k ambasade

ZAČÍNÁ: I am...

KONČÍ: ... step.

Doplním, že Český dům v Jeruzalémě funguje od roku 2018, ten ale nemá diplomatický status.

Vláda je k návrhu zatím zdrženlivá. Premiér Andrej Babiš z hnutí ANO v únoru při návštěvě Izraele řekl, že stěhování úřadu není na pořadu dne. V srpnu pak český velvyslanec v Izraeli Martin Stropnický řekl České tiskové kanceláři, že se vláda drží evropské politiky a úřad přesouvat nechce. Stropnický navíc připomněl, že se nikdo zatím nepřipojil ke Spojeným státům americkým. Prezident Donald Trump totiž v prosinci 2017 Jeruzalém uznal jako hlavní město Izraele a v květnu loňského roku tam nechal z Tel Avivu přesunout velvyslanectví.

+++++

Odsouzené cizince z bývalého Sovětského svazu se nedaří vyhostit z Česka. Nemají totiž žádné státní občanství. Přestože podle soudů jde o nebezpečné lidi, policie je nemá kam deportovat. Jedním z nich je Armén Arsen Rubenovič Akopjan, kterého Radiožurnál vypátral v severočeské Bílině. Ten byl odsouzený celkem šestkrát a třikrát byl vyhoštěný. Sám ale říká, že se mu pryč nechce.

00:17 Akopjan nechci kratka

ZAČÍNÁ: Já tam...

KONČÍ: ...řekne.

Akopjan patří k těm, kteří si po rozpadu Sovětského svazu doteď nepožádali o nové občanství. Ministr vnitra Jan Hamáček z ČSSD přiznává, že nejde tyto lidi vyhostit. Podle něj je jediná cesta zavřít je do vězení, když zase něco udělají nezákonného.

00:07 Hamacek nelze vyhostit

ZAČÍNÁ: Pokud...

KONČÍ: ...přijala.

Cizinecká policie aktuálně řeší celkem šest takových případů.

+++++

Sedm procent Čechů se letos zadlužilo kvůli nákupu vánočních dárků. Vyplývá to z dat České bankovní asociace. Nejčastěji si lidé půjčují částky do deseti tisíc korun. A to i přesto, že se ekonomice daří a průměrná mzda roste meziročně o sedm procent. Proč je o půjčky stále zájem, vysvětluje Helena Brychová, vedoucí projektů finančního vzdělávání České bankovní asociace.

00:23 / Brychová ok

ZAČÍNÁ: Jde o to, že lidé s tím jak....

KONČÍ: ... že na ně máme nárok.

Za co lidé půjčky utrácejí, vyjmenovává ředitel Poradny při finanční tísni David Šmejkal.

00:17 / Šmejkal ok

ZAČÍNÁ: Před Vánocemi je to určitě....

KONČÍ: ... méně náročné dárky.

+++++

Poslední dny před Vánocemi jsou mimořádně teplé. Na padesáti místech, kde se nedržely mlhy, se přepisovaly rekordy. Například v Mořkově na Novojičínsku naměřili 17,8 stupně Celsia. Podle meteorologa Mariana Sandeva není tohle počasí pro druhou půlku prosince úplně typické.

0:17 / počasí-rekordy-Sandev

ZAČÍNÁ: Skutečně...

KONČÍ: ... osmi stupňů.

Na Vánoce se teploty budou podle odhadů meteorologů pohybovat nad nulou.

